

Svjetlo koje se ne gasi: isповijed u Cezareji i preobraženje

U Cezareji Petar nije razumio da slijediti Isusa podrazumijeva predanost i žrtvu. Na Taboru je pak počeo shvaćati da Kristova slava dolazi kroz patnju, i da križ nije kraj, nego korak prema uskrsnuću.

12.03.2025.

Pohvala

Upravo su stigli u područje Cezareje Filipove. Isus okupi svoje učenike i upita ih: „Što govore ljudi, tko je Sin Čovječji?“ Svatko je počeo iznositi ono što je čuo, možda sa smiješkom na licu: „Jedni da je Ivan Krstitelj; drugi da je Ilija; treći opet da je Jeremija ili koji od prorokâ.“ Gospodin ih je potom iznenadio još jednim pitanjem, ovaj put osobnjim: „A vi, što vi kažete, tko sam ja?“ (Mt 16,13-15).

Zatim je nastala tišina. Nitko se nije usudio odgovoriti. Petar pak progovori: „Ti si Krist, Sin Boga živoga“ (Mt 16,16). Možda bi pomislio da nije učinio ništa posebno: jednostavno je rekao naglas ono što su svi mislili. Zasigurno su razgovarali o tome mnogo puta, ali uvijek u grupi, u onoj atmosferi povjerenja koja bi se stvorila kada bi noću počeli razgovarati jedni s drugima, pokušavajući jedni

drugima objasniti što je Učitelj propovijedao.

„Blago tebi, Šimune, sine Jonin“, odgovori Isus, „jer ti to ne objavi tijelo i krv, nego Otac moj, koji je na nebesima. A ja tebi kažem: Ti si Petar-Stijena i na toj stijeni sagradit će Crkvu svoju i vrata paklena neće je nadvladati.“ (Mt 16,17-18). Možda apostol nije mogao razumjeti značenje ove objave od Gospodina. Jedno bi mu bilo jasno: on, Petar, bit će čvrst oslonac Mesiji. Isus je htio računati na njega da će učiniti nešto veliko, nešto što će prkositi samom paklu.

I danas Krist nastavlja pozivati ljude da surađuju s njim u djelu otkupljenja: „Djeca Božja. Nositelji jedincatog plamena koji može osvijetliti zemaljske puteve duša, jedinstvenog sjaja, u kojem nikada neće zavladati mrak, ni sjena ni polutama. Bog se nama služi kao

bakljom, da bi ovo svjetlo svijetlilo...O nama ovisi da mnogi ne ostanu u tami, već da hode putevima koji vode do života vječnoga.“ (1)

Osjetite Božje stvari

Petar je bio ispunjen izvjesnim ponosom kad je čuo tu pohvalu. Međutim, zabrinut će se kad ih Gospodin „poče poučavati kako Sin Čovječji treba da mnogo pretrpi, da ga starješine, glavari svećenički i pismoznaci odbace, da bude ubijen i nakon tri dana da ustane.“ (Mk 8,31). To se nije moglo dogoditi. Da je on Mesija, kao što im je upravo potvrdio, morao bi oslobođiti Izrael i protjerati Rimljane kako bi obnovio Davidovo kraljevstvo. Kako bi bilo moguće da ga njegov vlastiti narod osudi? Nije imalo smisla. A Petar, koji se osjećao legitimnim nedavnim pohvalama, morao mu je to dati do znanja.

Na neki način, apostolov način razmišljanja živi i danas. Patnja je povezana s neuspjehom. Dakle, ako krenete nekim putem i najđete na prepreke, pomislit ćete da ste možda pogriješili ili ćete se obeshrabriti jer ne ide sve po vašim planovima. Stoga, kada Petar prekorava Isusa zbog onoga što je upravo rekao, Gospodin odgovara: „Nosi se od mene, sotono, jer ti nije na pameti što je Božje, nego što je ljudsko" (Mk 8,33).

Strah, očaj ili nepovjerenje nastaju i kao posljedica đavolskog djelovanja u svijetu i u svakome od nas. Ponekad je on taj koji nas navodi da odustanemo ili nas tjera da izgubimo mir kada nešto u našem životu ne ispuni naša očekivanja. Osjećati stvari poput Boga podrazumijeva, međutim, otkrivanje Kristova lica u svakoj situaciji, kako u radostima tako i u žalostima. „Put kršćanina, kao i svakog čovjeka, nije lak.

Svakako, u određenim trenucima, čini se da se sve ostvaruje prema našim predviđanjima; ali to obično traje samo kratko vrijeme. Živjeti znači suočavati se s poteškoćama, osjećati radosti i tuge u srcu; i u ovoj kovačnici čovjek može steći snagu, strpljenje, velikodušnost, spokoj.“ (2)

Stoga, kada se približe bolni trenuci, možemo obnoviti svoju obvezu da budemo stijena: to nisu okolnosti koje nam pokazuju da nismo uspjeli u svom poslanju, već prilika da sazrijemo svoj poziv, prepustimo se Božjim rukama i položimo nadu u Njega. „Ponekad prolazimo kroz trenutke tame u našem osobnom, obiteljskom ili društvenom životu i bojimo se da nema izlaza. Osjećamo se uplašeni kada se suočimo s velikim enigmama kao što su bolest, bol ili misterij smrti. Na istom putu vjere često posrćemo kada se susrećemo sa sablazni križa i zahtjevima evanđelja, koje od nas

traži da svoj život provedemo u služenju i izgubimo ga u ljubavi, umjesto da ga zadržimo za sebe i branimo. Potreban nam je, dakle, drugi pogled, svjetlo koje dubinski osvjetjava misterij života i pomaže nam da izadžemo izvan naših shema i izvan kriterija ovoga svijeta.“(3) Petru je ipak trebalo neko vrijeme da stekne tu božansku osjetljivost. Da bi to učinio, Isus će ga nekoliko dana kasnije zamoliti da ga prati na brdo Tabor.

Posljednja riječ

Petar nikada nije čuo takav prijekor. Čak ni farizeji nisu Isusu uputili tako snažnu optužbu. U danima koji su uslijedili nije prestao razmišljati o ovom razgovoru. Od stijene koja bi odolila paklu postao je Sotona. Što se više radovao pohvalama, prijekori su ga više boljeli. Pokušao je shvatiti razlog Gospodinove reakcije, ali nije uspio. I poput njega, drugi apostoli su

također pokušali asimilirati tu epizodu. „Možemo zamisliti što se moralo dogoditi u srcima njegovih prijatelja, njegovih bliskih prijatelja, njegovih učenika: slika snažnog i pobjedonosnog Mesije pada u krizu, njihovi snovi bivaju razbijeni, a tjeskoba ih napada kad pomisle da će Učitelj u kojeg su vjerovali, biti pogubljen kao najveći zločinac.” (4)

Apostol je znao da ga Isus voli. Nadalje, činjenica da ga je zamolio da ga prati do vrha planine, zajedno sa Jakovom i Ivanom, pokazala je da mu je potpuno vjerovao. Nazvao ga je Sotonom, da, ali nije ga napustio, niti mu je rekao da više neće biti njegova stijena. A nešto kasnije – on to još nije znao – Gospodin će ga potvrditi za poglavara Crkve unatoč tome što ga je tri puta zanijekao tijekom muke. „Iskustvo grejha ne bi nas, dakle, trebalo navesti na sumnju u naše poslanje. Svakako naši grijesi mogu otežati prepoznavanje Krista.

Stoga se moramo suočiti s vlastitim osobnim nevoljama, tražiti pročišćenje. Ali znajući da nam Bog nije obećao absolutnu pobjedu nad zlom tijekom ovog života, već traži od nas da se borimo.“ (5)

Kad su stigli do vrha Tabora, Petar je zastao da promatra panoramu. Možda su ti trenuci pozvali u sjećanje sliku starih proroka koji na vrhu planine pronalaze Boga. Takvo mjesto, s kojeg se vidi beskrajno prostranstvo stvorenog svijeta koji se gubi izvan obzora vida, neizbjježno navodi na razmišljanje o veličini Boga.

Odjednom je Petar shvatio da s Isusom nešto nije u redu. „I dok se molio, izgled mu se lica izmijeni," (Lk 9,29), „zasja kao sunce" (Mt 17,2). Također „haljine mu postadoše sjajne, bijele veoma – nijedan ih bjelilac na zemlji ne bi mogao tako izbijeliti“ (Mk 9,3). Trojica apostola

vidješe dva čovjeka kako se pojavljuju pokraj Isusa i započeše s njim razgovarati. Shvatili su da su „Mojsije i Ilija. Ukazali se u slavi i razgovarali s njime o njegovu Izlasku, što se doskora imao ispuniti u Jeruzalemu." (Lk 9,30-31).

Dok ih je Petar slušao kako razgovaraju, možda se sjetio da je Sвето pismo već najavilo da će Mesija patiti. „Zlostavlju ga, a on puštaše, i nije otvorio usta svojih. K'o jagnje na klanje odvedoše ga; k'o ovca, nijema pred onima što je strižu, nije otvorio usta svojih." (Iz 53,7). „sve kosti svoje prebrojiti mogu, a oni me gledaju i zure u me. Haljine moje dijele među sobom i kocku bacaju za odjeću moju." (Ps 22,18-19). Sada sve odgovara. Napokon će početi shvaćati značenje tih tajanstvenih riječi koje su ga navele da prekori Isusa. Mesija je bio kralj, ali ne na ljudski način, nego raspeti kralj. „Njegovo blistavo lice i njegova

sjajna odjeća, koja anticipira sliku uskrslog, nudi ovim prestrašenim ljudima svjetlo, svjetlo nade, svjetlo koje probija tamu: smrt neće biti kraj svega, jer će se otvoriti slavi uskrsnuća. Isus, dakle, naviješta svoju smrt, odvodi ih na goru i pokazuje im što će se dogoditi sljedeće, uskrsnuće.“ (6) Strašni križ, dakle, neće imati posljednju riječ. Gospodin je na to mislio kad ga je prekorio da ne misli na Božje stvari. Za Petra je razapinjanje na križ bilo znak smrti i neuspjeha, ali za Isusa ono će biti znak života i spasenja.

U najmračnijoj noći

Kad su Mojsije i Ilija prestali razgovarati, Petar se nije mogao suzdržati: „Gospodine, dobro nam je ovdje biti. Ako hoćeš, načinit ću ovdje tri sjenice, tebi jednu, Mojsiju jednu i Iliju jednu.” (Mt 17,4). Svatko od nas rekao bi istu stvar. Kad jasno uočimo Božju blizinu, doživljavamo

radost za koju bismo željeli da traje u nedogled. Nešto slično događa se i kad doživimo neki posebno ugodan trenutak: nekoliko dana odmora, obiteljsko okupljanje, plan s prijateljima... Ali sve to, kao i epizoda s Tabora, ima početak i kraj. Pokušaj njihovog ovjekovječenja, osim što je nemoguć, odveo bi nas od stvarnosti i spriječio da s vedrinom i mirom dočekamo trenutke u kojima se kraljevstvo Božje čini skrivenim.

Gospodin je dopustio Petru, Jakovu i Ivanu da promatraju njegovu slavu kao predokus muke, kako bi je mogli živjeti s vjerom i nadom u uskrsnuće. „Isus želi da ovo svjetlo obasja njihova srca kada prolaze kroz gustu tamu njegove muke i smrti, kada im je sablazan križa nepodnošljiva. Bog je svjetlo, a Isus želi svojim najbližim prijateljima dati iskustvo tog svjetla koje prebiva u njemu. Stoga će nakon ove epizode on biti unutarnje svjetlo u njima, sposobno zaštititi ih od

napada tame. Čak i u najtamnijoj
noći Isus je svjetlo koje se ne gasi.“
(7)

Kad se križ pojavi u našim životima,
možemo se prisjetiti svih onih
susreta s Kristom na Taboru, u
kojima smo posebno uočili sreću
hodanja uz njega. I tada, iako možda
imamo dojam da su ta sjećanja dio
prošlosti koja se neće vratiti, znamo
da Bog ne pušta svoju ruku.

„Ponekad, kad sve ispadne suprotno
od onoga što smo zamislili, spontano
nam dođe na usta: Gospodine, sve
tone, sve, sve...! Došlo je vrijeme da
se naš vapaj ispravi: Ja ču s tobom
napredovati sigurno, jer ti si ista
snaga: Quia tu es, Deus, fortitudo
mea (Ps 42,2).“

„Molio sam te da usred svojih
zanimanja ustrajno pokušavaš podići
svoje oči k nebu, jer nas nada tjera
da se držimo za onu čvrstu ruku koju
nam Bog neprestano pruža, kako ne

bismo izgubili nadnaravno gledište; također kada se strasti uzdignu i napadnu nas da nas okuju u sitnu redutu našeg ega, ili kada – s djetinjom taštinom – osjećamo da smo središte svemira. Živim uvjeren da, bez dignutog pogleda, bez Isusa, nikad ništa neću postići; i znam da moja snaga, da nadvladam sebe i pobijedim, dolazi iz ponavljanja onog vapaja: Sve mogu u onome koji me jača (Fil 4,13), koji prima Božje sigurno obećanje da neće napustiti svoju djecu, ako njegova djeca ne napuste njega.“ (8)

* * *

Petar „dok je još govorio, gle, svijetao ih oblak zasjeni, a glas iz oblaka govoraše: »Ovo je Sin moj, Ljubljeni! U njemu mi sva milina! Slušajte ga!““ (Mt 17,5). Trojica učenika, prestrašena onim što su upravo čuli, padoše ničice. Isus im priđe i

dotaknuvši ih reče: „Ustanite, ne bojte se" (Mt 17,7).

Dok su se spuštali niz planinu, Petar je razmišljao o svemu čemu je svjedočio u posljednjih nekoliko dana. Počeo je shvaćati da „sve patnje sadašnjega vremena nisu ništa prema budućoj slavi koja se ima očitovati u nama" (Rim 8,18): koliko god Mesija morao trpjeti, njegova će pobjeda biti mnogo veća. Međutim, još je morao prijeći dug put da u potpunosti shvati značenje ovih epizoda.

Mnogo godina kasnije, u ozračju stalne prijetnje novonastaloj Crkvi, Petar će napisati pismo prvim kršćanima u kojem će ih ohrabriti da ne gube nadu usred poteškoća:

„Ta nismo vam navijestili snagu i dolazak Gospodina našega Isusa Krista slijedeći izmudrene priče, nego kao očevici njegova veličanstva. Od Oca je doista primio čast i slavu

kad mu ono od uzvišene Slave
doprije ovaj glas: *Ovo je Sin moj,
Ljubljeni moj, u njemu mi sva milina!*
Taj glas, koji s neba dopiraše, čusmo
mi koji bijasmo s njime na Svetoj
gori. Tako nam je potvrđena
proročka riječ te dobro činite što uza
nju prianjate kao uza svjetiljku što
svijetli na mrklu mjestu – dok Dan ne
osvane i Danica se ne pomoli u
srcima vašim. " (2Pet 1,16-19).

(1) Sveti Josemaría, Kovačnica, 1.

(2) Sveti Josemaría, Prijatelji Božji,
br. 77.

(3) Papa Franjo, Angelus, 28-II-2021.

(4) Ibid

(5) Sveti Josemaría, Susret s Kristom,
br. 114.

(6) Papa Franjo, Angelus, 28-II-2021.

(7) Benedikt XVI., Andeo Gospodnji,
4. ožujka 2012.

(8) Sveti Josemaría, Prijatelji Božji,
br. 213.

Jaime Moya

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
hr-hr/article/svjetlo-koje-se-ne-gasi-
ispovijed-u-cezareji-i-preobrazenje/](https://opusdei.org/hr-hr/article/svjetlo-koje-se-ne-gasi-isповјед-у-цеџареји-и-преобраћење/)
(14.07.2025.)